

Olsztyn, dnia 20 maja 2014 r.

PS-III.865.7.2014.PW

Pan
Zygmunt Dorf
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
w Kętrzynie

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Powiatowym Urzędzie Pracy w Kętrzynie, ul. Pocztowa 11, 11-400 Kętrzyn, Regon: 510931755, NIP: 742-10-15-669.

[Dowód: akta kontroli str.1-6]

Miejsce kontroli: siedziba jednostki kontrolowanej.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

- Pan Zygmunt Dorf, powołany na stanowisko Kierownika Powiatowego Urzędu Pracy w Kętrzynie z dniem 10 marca 2000 r.;
- Pani Krystyna Mikulska powołana na stanowisko Zastępcy Kierownika Powiatowego Urzędu Pracy w Kętrzynie z dniem 1 czerwca 2000 r.

[Dowód: akta kontroli str.7-10]

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, w składzie:

- inspektor wojewódzki Pani Paulina Wojciechowicz, legitymacja służbowa 56/2014, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, przewodniczący zespołu kontrolnego;
  - starszy inspektor Pani Zofia Andrzejewska, legitymacja służbowa 3/2013, wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, członek zespołu kontrolującego
- na podstawie upoważnienia Wojewody Warmińsko - Mazurskiego, nr FK-VI.030.400.2014

z dnia 17 kwietnia 2014 r.

[Dowód: akta kontroli str.11]

Termin kontroli: w dniach 23, 28, 29 kwietnia 2014 r.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej pod pozycją nr 1/2014.

Zakres kontroli:

ocena prawidłowości przyznawania jednorazowo środków z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej.

Kontrola obejmowała okres od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2013 r.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 3 oraz art. 112 ustawy z dnia 20 kwietnia o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r., poz. 674 ze zm.).

Ileokroć w protokole kontroli jest mowa o:

- Ustawie – oznacza to ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 674 ze zm.);
- MPiPS – oznacza to Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej;
- PUP – oznacza to Powiatowy Urząd Pracy w Kętrzynie;
- FP – oznacza to Fundusz Pracy;
- EFS – oznacza to Europejski Fundusz Społeczny;
- Staroście – oznacza to Starostę Kętrzyńskiego;
- Dyrektorze – oznacza to Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Kętrzynie;
- Zastępcy Dyrektora – oznacza to Zastępcę Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Kętrzynie.

Obowiązujące w zakresie przyznawania jednorazowo środków z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej przepisy prawa to:

- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 674 ze zm.);
- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404, z 2008 r. Nr 93, poz. 585, z 2010 r. Nr 18, poz. 99 oraz z 2011 r. nr 233 poz. 1381);
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (tj. Dz. U. z 2011 r., Nr 43, poz. 225 ze zm.);

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 ze zm.);
- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t.j. Dz. U. z 2011 r., Nr 177, poz. 1054 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 lipca 2011 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 155 poz. 922 ze zm.), zwane dalej rozporządzeniem I;
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 kwietnia 2012 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej (Dz. U. z dnia 26 kwietnia 2012 r., poz. 457 ze zm.), zwane dalej rozporządzeniem II;
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26 kwietnia 2012 r. w sprawie przyznawania środków na podjęcie działalności na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych (Dz. U. z 2012 r., poz. 456);
- Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE do pomocy „de minimis”, (Dz. Urz. UE L 379 z 28.12.2006 r., str. 5);
- Rozporządzenie Komisji (WE) Nr 875/2007 z dnia 24 lipca 2007 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady „de minimis” dla sektora rybołówstwa i zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 1860/2004, w zakresie przetwórstwa lub wprowadzania do obrotu produktów rybołówstwa (Dz. Urz. L 379 z 28.12.2006 r., str. 5; Dz. Urz. UE L 193 z 25 lipca 2007 r., str. 6);

Na podstawie ustaleń kontroli działalność kontrolowanej jednostki ocenia się pozytywnie.

W oparciu o dokumenty przedstawione przez PUP oraz informacje udzielone przez pracowników PUP, kontrolujący zweryfikowali proces przyznawania bezrobotnym jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, który miał miejsce w okresie od dnia 01.01.2012 r. do dnia 31.12.2013 r. Zasadniczym celem kontroli było zbadanie, czy działania PUP w przedmiocie przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa. Kontrolujący ustalili również poziom efektywności wydatkowania środków Funduszu Pracy na objęte kontrolą zadania, terminowość wykonywanych czynności oraz stopień wydajności i operatywności zarządzania środkami FP, zgodnie z zasadą uzyskiwania najlepszych efektów przy możliwie najmniejszych nakładach. Sprawdzone również zgodność danych przedstawionych

kontrolującym z realizacji ww. zadań w kontrolowanym okresie, z obowiązującą sprawozdawczością – sprawozdania MPiPS-02 o przychodach i wydatkach FP.

W kontrolowanym okresie PUP od dnia 1 stycznia 2012 r. funkcjonował na podstawie Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego Uchwałą Nr 251/2011 Zarządu Powiatu w Kętrzynie z dnia 23 listopada 2011 r., a od 1 października 2013 r. na podstawie Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego Uchwałą Nr 677/2013 Zarządu Powiatu w Kętrzynie z dnia 24 października 2013 r. Zgodnie z ww. Regulaminami, za realizację przyznawania jednorazowo środków z FP na podjęcie działalności gospodarczej odpowiedzialny był kierownik Centrum Aktywizacji Zawodowej nadzorujący stanowisko ds. organizacji miejsc pracy z FP.

[Dowód: akta kontroli str.12-51]

Ponadto w okresie objętym kontrolą w PUP obowiązywały następujące regulaminy przyznawania jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej:

- Regulamin w sprawie przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej, wprowadzony zarządzeniem Nr 17/2011 Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Kętrzynie z dnia 01.08.2011 r., (zwany w dalszej części protokołu Regulaminem I).
- Regulamin w sprawie przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej, wprowadzony zarządzeniem Nr 3/2012 Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Kętrzynie z dnia 19.01.2012 r., (zwany w dalszej części protokołu Regulaminem II).
- Regulamin w sprawie przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej, wprowadzony zarządzeniem Nr 8/2012 Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Kętrzynie z dnia 22.05.2012 r., (zwany w dalszej części protokołu Regulaminem III).
- Regulamin w sprawie przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej, wprowadzony zarządzeniem Nr 2/2013 Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Kętrzynie z dnia 07.01.2013 r., (zwany w dalszej części protokołu Regulaminem IV).
- Regulamin w sprawie przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej, wprowadzony zarządzeniem Nr 5/2013 Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Kętrzynie z dnia 11.03.2013 r., (zwany w dalszej części protokołu Regulaminem V).

[Dowód: akta kontroli str.52-86]

Zapisy powyższych regulaminów były zgodne z ustawą oraz obowiązującymi rozporządzeniami I i II.

Zarządzeniem Nr 2/2011 z dnia 31.01.2011 r., Dyrektor PUP w Kętrzynie powołał Komisję ds. opiniowania i rozpatrywania wniosków, m. in. o przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz określił jej skład osobowy i zasady pracy. Następnie, Zarządzeniem nr 8/2013 Dyrektor PUP w Kętrzynie z dnia 10.05.2013 r., dokonał zmian w Zarządzeniu nr 2/2011 z dnia 31.01.2011 r., m. in. w § 1 (część dotycząca składu osobowego Komisji (...)), a w § 2 dokonał zmian poprzez dodanie lit. „c” o treści „o dofinansowanie podjęcia działalności na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych.”

[Dowód: akta kontroli str.87-89]

W kontrolowanym okresie 2012 r. - 2013 r., przyjmowanie wniosków od osób bezrobotnych ubiegających się o środki na podjęcie działalności gospodarczej odbywało się według kolejności ich składania, do czasu wyczerpania środków przeznaczonych na ten cel (§ 2 ust. 3 obowiązujących w kontrolowanym okresie ww. regulaminów). Ogłoszenie o posiadaniu limitu środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz o wyczerpaniu limitu środków publikowane było każdorazowo na stronie internetowej Urzędu. Ponadto wnioski na dofinansowanie działalności gospodarczej wydawali doradcy zawodowi, którzy na bieżąco informowali zainteresowane osoby o możliwości ubiegania się o środki i o dysponowaniu przez Urząd na ten cel funduszami.

Kontrolujący ustalili, że raz na kwartał PUP organizował zajęcia aktywizacyjne dla osób bezrobotnych zainteresowanych podjęciem działalności gospodarczej z udziałem pracownika urzędu skarbowego, występującego w charakterze eksperta.

[Dowód: akta kontroli str.90-92]

Zgodnie z § 7 Zarządzenia, ostateczną decyzję w sprawie rozpatrzenia wniosków podejmował Dyrektor PUP, po wcześniejszym zaopiniowaniu przez Komisję do spraw rozpatrywania wniosków. Każdy z członków Komisji (...) oceniał wnioski na podstawie dokumentu „Karta oceny wniosku na podjęcie działalności gospodarczej”. Karta zawierała ocenę formalną wniosku oraz ocenę merytoryczną.

Kryteria przyjęte do oceny wniosku w karcie merytorycznej to m. in. ocena planowanej działalności dokonywana na podstawie charakteru planowanej działalności, rachunku ekonomicznego, wielkości kapitału własnego zaangażowanego i sporządzonej analizy odbiorców i konkurencji. Komisja (...) proponowała przyznać wnioskodawcy dofinansowanie środków FP na działalność gospodarczą w przypadku, gdy złożone wnioski uzyskały wszystkie tzw. „częstkowe” oceny pozytywne.

[Dowód: akta kontroli str.93-94]

W 2012 r. w PUP łączna kwota środków FP na realizację zadań na rzecz promocji

zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej wyniosła 8.304.100,00 zł.

Na przyznanie bezrobotnym środków na podjęcie działalności gospodarczej w 2012 r. zaplanowano kwotę **1.075.300,00 zł.**, w tym:

- 283.269,00 zł – środki FP;
- 561.536,00 zł – EFS.

Wydatkowano kwotę 844.805,00 zł, środki niewydatkowane stanowiły kwotę 230.495,00 zł.

[Dowód: akta kontroli str.95-96]

W 2012 r. do PUP wpłynęło 66 wniosków osób bezrobotnych o przyznanie jednorazowo środków z FP na podjęcie działalności gospodarczej. Pozytywnie rozpatrzono 59 wniosków, 7 wniosków rozpatrzono negatywnie, z tego:

- 2 wnioski z powodu ograniczonych środków finansowych z Funduszu Pracy,
- 2 wnioski były niezgodne z regulaminem przyznawania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- 1 wniosek nie spełniał wymogów formalnych,
- 1 bezrobotny nie przedłożył odpowiedniego zabezpieczenia zwrotu dofinansowania,
- 1 wniosek z powodu rezygnacji wnioskodawcy.

[Dowód: akta kontroli str.97-106]

Zwrócić należy uwagę, iż w 2012 r. dwóm wnioskodawcom odmówiono przyznania środków na podjęcie działalności gospodarczej z powodu ograniczonych środków finansowych z Funduszy Pracy (wniosek o dofinansowanie złożyli kolejno w dniach 26 marca 2012 r. i 28 marca 2012 r.). W dniu 11 kwietnia 2012 r., pismem znak: CAZ.4251.FP.16.2012.MK oraz CAZ.4251.FP.17.2012.MK, Dyrektor PUP poinformował wnioskodawców, iż od drugiej połowy kwietnia planowana jest rekrutacja osób bezrobotnych zainteresowanych podjęciem działalności gospodarczej w ramach projektu „Twój biznes – Twoja szansa” ze środków POKL, działanie 6.2., a od maja planowane jest przyznawanie środków na podjęcie działalności gospodarczej w ramach projektu „Aktywni”, jednakże bezrobotni nie wystąpili ponownie do Urzędu o udzielenie dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej.

[Dowód: akta kontroli str.107-108]

Średnia kwota przyznanych bezrobotnemu środków w 2012 r. wyniosła 14.318,73 zł.

[Dowód: akta kontroli str.109]

W 2012 r. liczba osób, którym przyznano środki oraz wydatkowana kwota na ten cel była zgodna z danymi wskazanymi w sprawozdaniu MPiPS-02 o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy

za miesiąc 12 roku 2012.

[Dowód: akta kontroli str.110-112]

W 2013 r. w PUP łączna kwota środków FP na realizację zadań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej wyniosła **10.845.700,00 zł.**

Na przyznanie bezrobotnym środków na podjęcie działalności gospodarczej w 2013 r. zaplanowano kwotę **1.785.000,00 zł.**, w tym:

- 437.364,45 zł – środki FP;
- 1.334.082,00 zł – EFS.

W 2013 r. w PUP wydatkowano kwotę 1.771.446.45 zł. Środki niewydatkowane stanowiły kwotę 13.553,55 zł.

[Dowód: akta kontroli str.113-114]

W 2013 r. do PUP wpłynęło **110** wniosków o przyznanie jednorazowo środków z FP na podjęcie działalności gospodarczej, spośród których pozytywnie rozpatrzono **93** wnioski, a 17 wniosków rozpatrzono negatywnie, z tego:

- 4 wnioski z powodu rezygnacji wnioskodawcy,
- 2 wnioski z powodu wyczerpania środków FP,
- 4 wnioski z powodu braku kwalifikacji,
- 5 wniosków z powodu niespełnienia przez wnioskodawcę wymogów formalnych,
- 1 wniosek z powodu niezgodności z regulaminem przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- 1 wniosek z powodu nieracjonalności wydatkowania środków publicznych.

[Dowód: akta kontroli str.115-127]

W 2013 r. zawarto 93 umowy o przyznanie jednorazowo środków z FP na podjęcie działalności gospodarczej. Liczba osób, którym przyznano na ten cel środki finansowe, była zgodna z danymi podanymi w sprawozdaniu MPiPS-02.

[Dowód: akta kontroli str.128-130]

Kontrolujący, badając wielkość wydatkowania środków FP na podjęcie działalności gospodarczej przez bezrobotnych stwierdzili niezgodność danych zawartych w sprawozdaniu o przychodach i wydatkach FP za miesiąc 12 roku 2013 (MPiPS-02), z wysokością udzielonej dotacji dla bezrobotnych na podstawie zawartych umów ("Dokumentacja dotycząca przyznawania środków z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej - 2013 r.", sporządzona w dniu 24 marca

2014r. i podpisana przez Dyrektora PUP).

Z ww. sprawozdania MPiPS-02 (wiersz 52 Dział 3, "Wydatki Funduszu Pracy") wynika, że w 2013 r. PUP poniósł wydatki na podjęcie działalności gospodarczej przez 93 osoby w wysokości 1.771.446,45 zł, natomiast z dokumentu "Dokumentacja dotycząca przyznawania środków z Funduszu Pracy na podjęcie działalności gospodarczej - 2013 r." wynika, że wydatki te wyniosły 1.766.439,45zł.

Wydatki na podjęcie działalności gospodarczej w wierszu 52, Dział 3 "Wydatki Funduszu Pracy", zostały zawyżone o kwotę 5.007,00. zł.

W świetle powyższego przyjmując jako faktycznie poniesione wydatki na podstawie zawartych umów, kontrolujący stwierdzili, że sprawozdanie MPiPS za miesiąc 12 roku 2013, zostało sporządzone nierzetelnie.

Kontrolujący ustalili, że 1 bezrobotny na podstawie umowy podpisanej w dniu 27.12.2012 r. nr CAZ.4251.EFS.39.2012.MK, otrzymał jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej w kwocie 15.000 zł ze środków POKL 6.1.3 Aktywni. W dniu 14 maja 2013 r. Dyrektor PUP uznał kwotę 6.963 zł z przyznanych ww. umową środków za niekwalifikowaną. Z uwagi na to, że beneficjent pomocy nie uregulował przypisanej do zwrotu należności, Urząd pokrył niekwalifikowane wydatki ze środków FP za 2013 r. i od chwili przekazania kwoty 6.963 zł z Funduszu Pracy na konto POKL 6.1.3 Aktywni, beneficjent pomocy został dłużnikiem środków Funduszu Pracy. Powyższe działanie Urzędu jest zgodne ze stanowiskiem Ministerstwa Rozwoju Regionalnego - Departamentu Zarządzania Europejskim Funduszem Społecznym.

Po uzgodnieniu z Dyrektorem PUP w 2013 r., beneficjent pomocy wpłacił kwotę 1.956 zł, jednakże na koniec 2013 r. do zapłaty pozostała kwota 5.007 zł, która została uregulowana w całości w dniu 27.02.2014 r. wraz z należnymi odsetkami w wysokości 921,43 zł.

Z wyjaśnień złożonych przez Dyrektora PUP wynika, że beneficjent pomocy przez okres trwania umowy pozostawał w kontakcie z Urzędem, wykazywał wolę spłaty zadłużenia, nie zawiesił i nie zlikwidował działalności gospodarczej, na którą otrzymał dofinansowanie. Cel umowy został osiągnięty, a rozwiązanie umowy skutkowałoby zaprzestaniem prowadzenia działalności i powstaniem zadłużenia, którego nie byłby on w stanie spłacić nie prowadząc działalności gospodarczej.

[Dowód: akta kontroli str.131-179]

Ponadto kontrolujący zwrócili uwagę, że w 2013 r. Dyrektor podpisał 5 umów o przyznanie bezrobotnym jednorazowo środków na podjęcie działalności na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych na kwotę 72.250,00 zł, jednakże nie znajduje to odzwierciedlenia w wierszu 53 sprawozdania o przychodach i wydatkach FP za 2013 r. (MPiPS-02).

[Dowód: akta kontroli str.180-236]

Średnia kwota przyznanych bezrobotnemu środków w 2013 r. wyniosła 19.047,81 zł.

[Dowód: akta kontroli str.109]

Badaniem kontrolnym objęto łącznie 36 losowo wybranych teczek zawierających dokumentację związaną z zawarciem umów o dofinansowanie na podjęcie działalności gospodarczej, co stanowiło 23,68 % ogółu zawartych umów w związku z wnioskami złożonymi w okresie objętym kontrolą. Kontroli poddano 23,73 % umów (59 umów dotyczyło wniosków złożonych w 2012 r.) oraz 23,66 % umów (93 umowy dotyczyły wniosków złożonych w 2013 r.).

Kontrolujący sprawdzili dokumentację następujących umów:

2012 r.:

CAZ.4251.FP.01.2012.MK;CAZ.4251.FP.05.2012.MK;CAZ.4251.FP.10.2012.MK;CAZ.4251.FP.15.2012.MK;CAZ.4251.FP.20.2012.MK;CAZ.4251.EFS.01.20.2012.MK;CAZ.4251.EFS.05.20.2012.MK;CAZ.4251.EFS.10.20.2012.MK; CAZ.4251.EFS.15.20.2013.MK; CAZ.4251.EFS.20.20.2013.MK; CAZ.4251.EFS.25.20.2013.MK; CAZ.4251.EFS.30.20.2013.MK; CAZ.4251.EFS.35.20.2013.MK; CAZ.4251.EFS.40.20.2013.MK

2013 r.:

CAZ.4251.FP.01.2013.MK;CAZ.4251.FP.05.2013.MK;CAZ.4251.FP.10.2013.MK;CAZ.4251.FP.15.2013.MK; CAZ.4251.FP.20.2013.MK; CAZ.4251.SpS.01.2013.MK; CAZ.4251.SpS.02.2013.MK; CAZ.4251.SpS.03.2013.MK;CAZ.4251.SpS.04.2013.MK;CAZ.4251.SpS.05.2013.MK;CAZ.4251.FP.05.2013.MK;CAZ.4251.EFS.01.20.2013.MK;CAZ.4251.EFS.05.20.2013.MK;CAZ.4251.EFS.10.20.2013.MK;CAZ.4251.EFS.20.20.2013.MK;CAZ.4251.EFS.25.20.2013.MK;CAZ.4251.EFS.30.20.2013.MK;CAZ.4251.EFS.35.20.2013.MK;CAZ.4251.EFS.40.20.2013.MK;CAZ.4251.EFS.45.20.2013.MK; CAZ.4251.EFS.50.20.2013.MK; CAZ.4251.EFS.55.20.2013.MK; CAZ.4251.EFS.60.20.2013.MK; CAZ.4251.EFS.65.20.2013.MK; CAZ.4251.EFS.70.20.2013.MK; CAZ.4251.EFS.75.20.2013.MK; CAZ.4251.EFS.80.20.2013.MK;

Nie stwierdzono wydatkowania środków na pokrycie kosztów pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanych z podjęciem działalności.

Kontrolowana dokumentacja dotycząca 2013 r. nie zawierała umów podpisywanych z absolwentami centrów integracji społecznej oraz absolwentami klubów integracji społecznej, o których mowa w ustawie o zatrudnieniu socjalnym.

Wnioski o podjęcie działalności gospodarczej zawierały wszystkie enumeratywnie wymienione w § 6 ust. 2 pkt 1-6 oraz § 6 ust. 2 pkt 1-10 rozporządzenia I i II elementy.

Wnioski złożone były zgodnie z właściwością miejscową, określoną w § 6 ust. 1 ww. rozporządzeń.

Wnioski były wypełnione w sposób kompletny i prawidłowy oraz podpisane przez

wnioskodawców. Na wnioskach podano datę ich wpływu do PUP. Wnioskodawcy złożyli i podpisali oświadczenia, wymagane w § 6 ust. 3 i 4 ww. rozporządzeń.

[Dowód: akta kontroli str. 237-244]

Dotrzymany został, liczony od dnia złożenia, 30 – dniowy termin zawiadomienia przez starostę wnioskodawcy o uwzględnieniu wniosku lub odmowie uwzględnienia wniosku.

Do każdego wniosku sporządzana była opinia doradcy zawodowego i opinia Komisji ds. opiniowania wniosków.

[Dowód: akta kontroli str. 245]

Podstawą dofinansowania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej była umowa zawarta przez Starostę z bezrobotnym. Wszystkie kontrolowane umowy zostały zawarte na piśmie między bezrobotnym a Starostą Kętrzyńskim, w imieniu którego działał Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Kętrzynie - Zygmunt Dorf. Umowy zawierały wszystkie wymienione w rozporządzeniu I i II elementy (§ 8 ust. 2 pkt 1-5) oraz były zgodne z art. 46 ust. 1 pkt 2 i ust. 3 ustawy.

[Dowód: akta kontroli str. 246-261]

W badanych przypadkach przyznane beneficjentom środki na dofinansowanie nie przekroczyły, zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 2 i ust. 5 ustawy, wysokości 6-krotnego przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu zawarcia umowy i zostały wypłacone w wysokości zgodnej z tymi umowami. W myśl art. 2 ust. 1 pkt 28 ustawy - przeciętne wynagrodzenie oznacza przeciętne wynagrodzenie w poprzednim kwartale, od pierwszego dnia następnego miesiąca po ogłoszeniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r., Nr 39, poz. 353 z późn. zm.)

Dyrektor PUP w okresie kontrolowanym działał na podstawie pełnomocnictwa Starosty Kętrzyńskiego z dnia 30 czerwca 2002 r. SO.0114-10/2004, którym to na podstawie art. 98 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks Cywilny (Dz. U. Nr 126, poz. 93 ze zm), w związku z przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001), udzielił pełnomocnictwa Dyrektorowi Powiatowego Urzędu Pracy w Kętrzynie – Panu Zygmuntowi Dorfowi do składania oświadczeń woli z zakresu spraw promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy przypisanych do kompetencji starosty.

Kwestia upoważnienia do wykonywania zadań organu, jakim jest starosta została uregulowana wprost w art. 9 ust. 7 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Przepis ten stanowi, że starosta może, w formie pisemnej, upoważnić dyrektora powiatowego urzędu pracy lub na jego wniosek innych pracowników tego urzędu do załatwiania w imieniu starosty spraw, w tym do wydawania decyzji, postanowień oraz zaświadczeń w trybie przepisów o postępowaniu administracyjnym.

Przedstawione kontrolującym pełnomocnictwo wydane zostało przez właściwy organ, tj. Starostę Kętrzyńskiego (spełniało wymogi materialno-prawne). Nie spełniało natomiast wymogów formalno-prawnych, gdyż powinny być wydane na podstawie art. 9 ust. 7 ww. ustawy i określać w sposób zaktualizowany i niebudzący wątpliwości ich zakres przedmiotowy, stosownie do brzmienia tego przepisu.

Zwrócić należy uwagę, iż w dniu 10 marca 2008 r. Starosta Kętrzyński dodatkowo udzielił Dyrektorowi PUP pełnomocnictwa do reprezentowania Starosty we wszelkich czynnościach związanych z wdrażaniem i realizacją projektu „Aktywni”, współfinansowanego z EFS w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013. Pełnomocnictwo wydane zostało na podstawie art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatu (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późniejszymi zmianami) oraz art. 9 ust. 7 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99 poz. 1001 z późn. zm).

[Dowód: akta kontroli str.262-265]

Wszystkie kontrolowane umowy zawierały w § 5 formę zabezpieczenia zwrotu przez bezrobotnego środków otrzymanych na podjęcie działalności gospodarczej i we wszystkich podpisanych przez starostę umowach było to poręczenie przez osoby fizyczne, za wyjątkiem 2 przypadków, w których formą zabezpieczenia był akt notarialny o poddaniu się egzekucji oraz w 1 przypadku blokada rachunku bankowego.

W przypadku istotnych zmian warunków zawartej umowy, np. zmiany wysokości dofinansowania, zmiany miejsca prowadzenia działalności, zmiany terminów wymaganych umową, sporządzane były aneksy do umów.

W myśl § 1 ust. 2 ww. rozporządzeń, przyznanie bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej stanowi pomoc de minimis w rozumieniu przepisów rozporządzenia Komisji (WE) nr 1998/2006. Umowy podpisane na działalność nie obejmowały sektorów i działalności określonych w art. 1 rozporządzenia Komisji (WE).

Zgodnie z § 5 ust. 3 ww. ustawy o postępowaniach w sprawach dotyczących pomocy

publicznej we wszystkich przypadkach, PUP wydawał beneficjentom pomocy zaświadczenie stwierdzające, że udzielona pomoc publiczna jest pomocą de minimis. Zaświadczenia zostały wydane w terminie określonym w § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i o pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. Nr 53, poz. 354), tj. w dniu udzielenia pomocy publicznej będącej pomocą de minimis. Zaświadczenia były zgodne ze wzorem stanowiącym załącznik do ww. rozporządzenia oraz załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 2011 r. zmieniającego rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i o pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. Nr 34, poz. 174).

[Dowód: akta kontroli str. 266]

Kontrolujący sprawdzili dokumentację osób bezrobotnych o numerach ewidencyjnych: 17100/7/0002; 120104/0003; 091101/0003; 230209-0002; 270807/0003; 100101/0001; 110402/0004; 230404/0003; 19990903/001; 070213/0007; 210812/00001; 140510/00007; 051101/0007; 270705/0003; 280909-00003; 140906/0001; 280113/00003; 19981102-016; 230205/0004; 180110/00004; 221199-0042; 231299/0002; 19960820-002; 171199/004; 1251199/0064; 230512-00003; 030902/0013; 240912/00006; 050207/0002; 200913/0003; 260207/0004; 140411/00001; 060303/0006; S19930104-036; 191208-0002; 151107/0002; 100005/0025; 19940701-080; 021012/00007; 2804030004; 110101/0009.

[Dowód: akta kontroli str.267-269]

Utrata statusu osoby bezrobotnej każdorazowo następowała w terminie określonym w art. 33 ust. 4 pkt 2 ustawy, tj. następnego dnia po otrzymaniu środków na podjęcie działalności.

W kontrolowanych przypadkach rozliczenia kwot wydatkowanych środków od dnia zawarcia umowy o dofinansowanie na poszczególne towary i usługi zostały złożone na drukach pn. „Rozliczenie wydatków poniesionych na podjęcie działalności gospodarczej w ramach umowy. Zestawienie wydatków (sporządzone na podstawie załączonych faktur, rachunków, umów kupna – sprzedaży wraz z dowodami wpłaty)”. W rozliczeniach tych ujęte zostały zakupy dokonane od dnia zawarcia umowy o dofinansowanie na poszczególne towary i usługi ujęte w szczegółowej specyfikacji, stanowiącej załącznik do umowy. Wydatki dokumentowane były w sposób zgodny z art. 20-22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 330).

[Dowód: akta kontroli str. 270-271]

W przypadkach, gdy w rozliczeniu przedkładano dowody zakupu sprzętu używanego, sprzedający składał deklarację, iż w okresie ostatnich 7 lat sprzęt nie został zakupiony z pomocy krajowej lub wspólnotowej.

W umowach o przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej każdorazowo określano termin wydatkowania otrzymanych środków. Termin ten był przez beneficjentów dotrzymywany, a w przypadku, gdy zwracali się z prośbą o przedłużenie tego terminu, sporządzano aneks do umowy.

Zgodnie z § 9 ust. 2 rozporządzenia I i II starosta, na wniosek bezrobotnego, uznawał wydatki odbiegające od zawartych w szczegółowej specyfikacji, mieszczące się w kwocie przyznanego dofinansowania, jeżeli stwierdził zasadność ich poniesienia, biorąc pod uwagę charakter działalności prowadzonej przez bezrobotnego, któremu przyznano dofinansowanie Starosta, w imieniu którego działał Dyrektor, akceptował (lub nie) zgłoszone zmiany. Akceptacja potwierdzona była odpowiednim zapisem w składanym oświadczeniu oraz/lub odrębnym pismem wysyłanym do bezrobotnego.

[Dowód: akta kontroli str. 272]

Umowy o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej zawierały zobowiązanie bezrobotnego do zwrotu równowartości odliczonego lub zwróconego podatku (§ 4 ust. 15 umowy z 2012 r. oraz § 4 ust. 14 umowy z 2013 r.), zgodnie z ustawą z dnia 11 marca 2004 r. od towarów i usług podatku naliczonego, dotyczącego zakupionych towarów i usług w terminach określonych w § 8 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia I i II.

W przedkładanym rozliczeniu wydatkowanej kwoty w ramach przyznaných środków wnioskodawcy składali oświadczenie dotyczące możliwości lub braku możliwości odzyskania równowartości podatku od towarów i usług. Rozliczenie zawierało również zobowiązanie do zwrotu równowartości odliczonego lub zwróconego podatku naliczonego, dotyczącego zakupionych towarów i usług.

W 2013 r. bezrobotni, będący podatnikami podatku VAT, którzy zawarli umowę w roku 2012 zwrócili do PUP, zgodnie z zapisem § 8 ust. 2 pkt 5 rozporządzeń I i II, kwotę 2015,47 zł. Natomiast bezrobotny, który zawarł umowę w roku 2013 zwrócił do PUP w tym samym roku kwotę 3367 zł. PUP skorygował wydane beneficjentom zaświadczenia o pomocy de minimis.

[Dowód: akta kontroli str. 273-281]

W myśl art. 46 ust. 1 pkt 3 ustawy oraz § 9 ust. 5 rozporządzeń I i II, beneficjent pomocy zobowiązany był do prowadzenia działalności gospodarczej przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy. W celu stwierdzenia przez Urząd realizacji przez wnioskodawcę ww. obowiązku, postanowienie § 4 pkt 3, 5 i 11 zawartych umów o dofinansowanie działalności gospodarczej obligowało beneficjenta pomocy do udokumentowania prowadzenia działalności przez ww. okres. Beneficjenci pomocy wywiązali się z tego obowiązku poprzez dostarczenie zaświadczeń z Zakładu Ubezpieczeń

społecznych, a także innych dokumentów, jak: deklaracje ZUS DRA czy też potwierdzenie przekazania środków finansowych na konto Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. W kontrolowanych przypadkach Urząd pozyskał informację od Naczelnika Urzędu Skarbowego, które potwierdzały prowadzenie działalności gospodarczej przez wymagany okres przez beneficjentów pomocy w latach 2012/2013.

[Dowód: akta kontroli str. 282-714]

W żadnym z kontrolowanych przypadków nie zostały zastosowane sankcje wynikające z art. 46 ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Kontrolującym przedstawiono dokumenty, z których wynika, że spośród 59 osób, które w 2012 r. otrzymały środki FP na dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej, 59 prowadziło działalność po upływie 12 miesięcy, zatem efektywność zatrudnieniowa wyniosła 100 %.

[Dowód: akta kontroli str.715]

Przyjęta ocena ogólna (ocena pozytywna) wynika z faktu, że stwierdzone w toku kontroli odstępstwa od stanu pożądanego miały jednostkowy charakter, jednakże mając na uwadze powyższe zalecam:

1. Rzetelne sporządzanie sprawozdań MPiPS-02 o przychodach i wydatkach FP.
2. Podjęcie działań zmierzających do uzyskania od Starosty Kętrzyńskiego właściwego pod względem formalno-prawnym upoważnienia dla Dyrektora PUP do realizacji zadań wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia.

Pouczenie

Zgodnie z art. 113 ust. 1 – 5 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 674 ze zm.):

1. Wojewoda, w wyniku przeprowadzonych przez zespół inspektorów czynności, o których mowa w art. 111, może przekazać jednostce kontrolowanej zalecenia, pouczenia oraz może zgłaszać uwagi i wnioski.
2. **Jednostka kontrolowana może, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zaleceń, uwag i wniosków, zgłosić do nich zastrzeżenia.**
3. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.
4. W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka kontrolowana

w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków.

5. W przypadku uwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka kontrolowana w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, z uwzględnieniem zmian wynikających z zastrzeżeń.

Z up. WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Małgorzata Kucharska
Dyrektor Wydziału Administracji
Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego
Olsztyn